

Seminarium podsumowujące XLI Ogólnopolski Konkurs Jakości Prac Scaleniwych, Warszawa, 14 grudnia

Scalenie dobre na wszystko

W 41. edycji konkursu ocenie poddano 7 założeń do projektów scaleń gruntów oraz – po raz pierwszy – 5 projektów scaleń gruntów przeprowadzonych w związku z budową autostrady. Być może już niedługo, ze względu na planowane zmiany w prawie, podobne scalenia będą wykonywane także wokół dróg ekspresowych.

Damian Czekaj

Dzisiejsze spotkanie to dla nas, geodetów urzędniowców, wspaniałe święto, jak Barbórka dla górników – mówił Gustaw Korta, dziekan Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Biur Geodezji i Terenów Rolnych. – Każdego roku mamy okazję pochwalić się efektami swoich prac. A te nierzadko trwają kilka lat. Nie da się zrobić scalenia gruntów dobrze, jeśli nie włoży się w to całego siebie. Konieczna jest pasja. Nie nazwałbym może spraw technicznych i geodezyjnych drugorzędnymi, ale podczas scaleń na pierwsze miejsce wysuwają się kwestie związane z socjologią wsi i psychologią. Potrzeba bardzo dużo empatii, zrozumienia drugiego człowieka, aby poprawnie wykonać scalenie – tłumaczył dziekan Konwentu.

Gustaw Korta odniósł się także do przygotowywanej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi nowelizacji ustawy o *scaleniu i wymianie gruntów*. – Biorąc pod uwagę nasze doświadczenia z ostatnich

lat i problemy, z którymi się zetknęliśmy, proponowane zapisy eliminują wiele zagrożeń czyhających na prawidłowe i zakończone scalenia gruntów – zaznaczył.

Nowelizacji mówił też minister rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel. Minister podkreślił, że przywiązuje dużą wagę do prac scaleniowych, czego wyrazem jest właśnie nowa ustawa. Ma ona przyczynić się do usprawnienia prowadzenia postępowań scaleniowych, głównie do ich przyspieszenia. Zapowiedział, że nowelizacja trafi do parlamentu jeszcze w I kwartale 2018 r. Minister zaznaczył, że podczas tworzenia nowych zapisów brano pod uwagę postulaty zgłaszane przez uczestników i realizatorów scaleń w Polsce.

Krzysztof Jurgiel przypomniał także, że 1 września 2017 r. rozpoczął działalność Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa łączący część zadań Agencji Rynku Rolnego (ARR) oraz zadania Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR), które przestały istnieć. Nowa instytucja – zgodnie z ustawą o *KOWR* – zajmie się m.in. two-

żeniem oraz poprawą struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych oraz inicjowaniem prac urzędniowolnych.

W 2017 roku rząd przyjął „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” i znalazły się tam również cele dotyczące rozwoju obszarów wiejskich. – Obszary wiejskie mają być żywotne, mają się rozwijać, ale bez przygotowania planów urzędniowolnych i bez scaleń wszelkie podejmowane działania będą chaotyczne, niezorganizowane i z punktu widzenia architektury czy krajobrazu niewłaściwe – tłumaczył Krzysztof Jurgiel.

Zasadniczym punktem seminarium było wyróżnienie najlepszych projektów i założeń do projektów scaleń oraz zaprezentowanie nagrodzonych prac. Jak podkreślał Jarosław Wiśniewski, zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Ziemią w MRiRW oraz przewodniczący Głównego Sądu Konkursowego, tegoroczna edycja konkursu jest wyjątkowa. Po raz pierwszy ocenie poddano projekty scaleń gruntów przeprowadzonych w związku z budową autostrady (przygotowane przez biura geodezji i terenów rolnych z Krakowa i Rzeszowa). Poza tym do konkursu zgłoszono 7 założeń do projektów scaleń gruntów obiektów wpisanych na zatwierdzonej liście operacji realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

W kategorii **założeń** Główny Sąd Konkursowy przyznał 7 nagród:

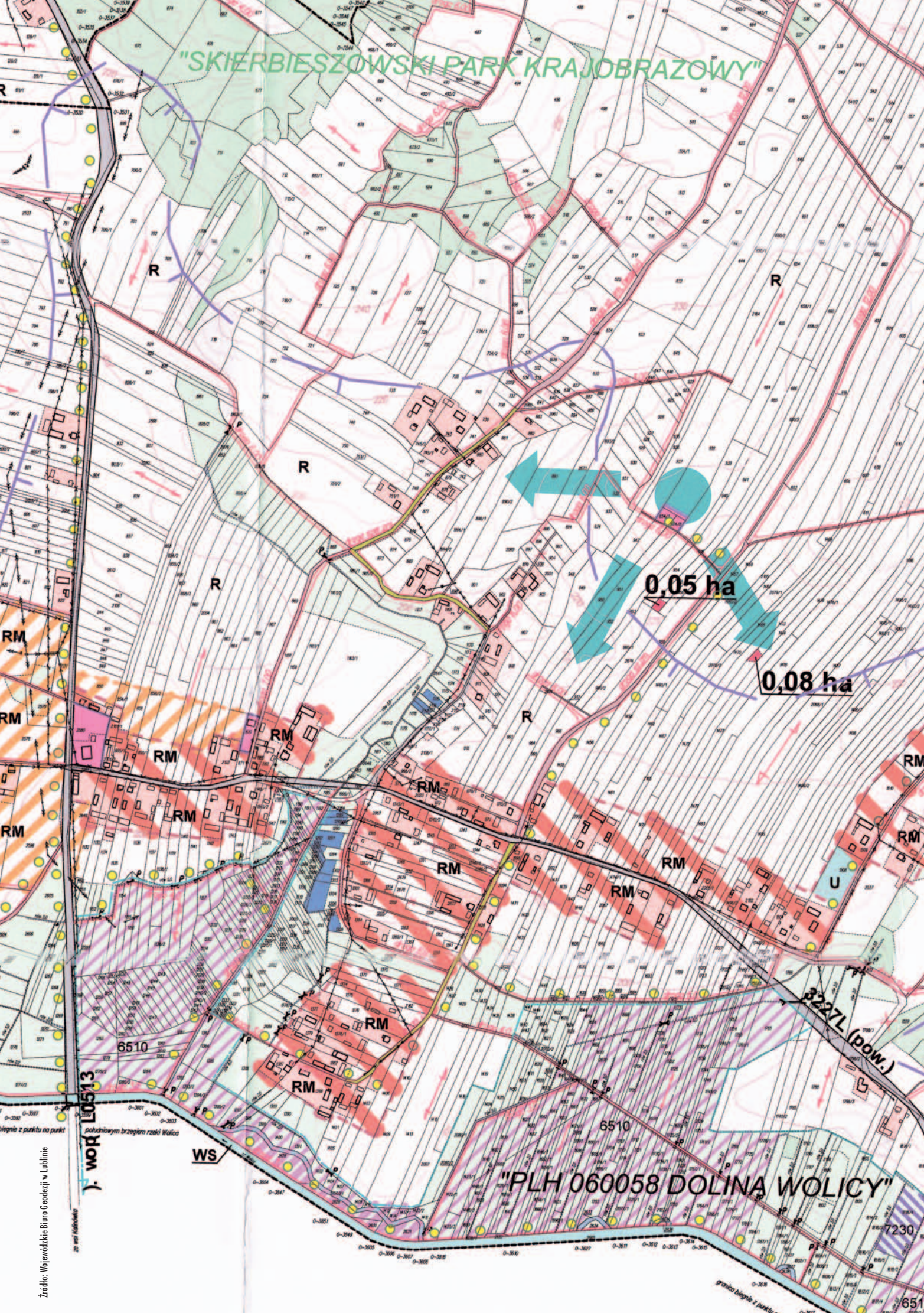
- **1 miejsce** i nagrodę w wysokości 10 tys. zł zespołowi geodetów **Wojewódzkiego Biura Geodezji w Lublinie** – obiekt Sulmice, gmina Skierbieszów, powiat zamojski;

Na fot. od lewej: wiceprezes SGP Ludmiła Pietrzak; zdobywcy pierwszej nagrody w kategorii założeń do projektów scaleń z Wojewódzkiego Biura Geodezji w Lublinie (dyrektor WBG Tomasz Prządka, geodeta Tomasz Jabłoński, kierownik Pracowni Terenowej Zamość Stanisław Obłóza, geodeta Edward Prościński); dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią MRiRW Justyna Matys; minister Krzysztof Jurgiel

Z prawej: Fragment zwycięskich założeń do projektu scalenia – obiekt Sulmice, gmina Skierbieszów, powiat zamojski

"SKIERBIESZOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY"

0,05 ha

0,08 ha

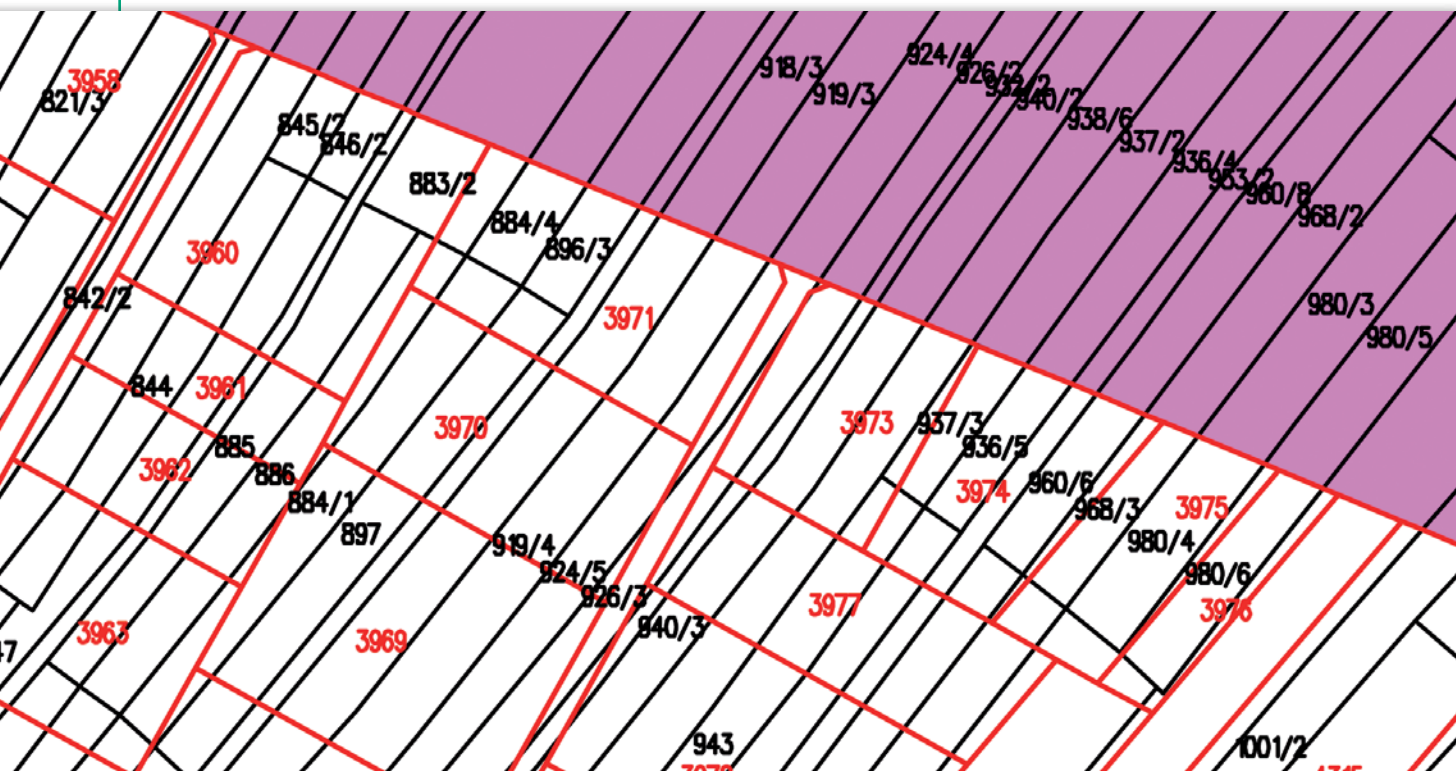
3227L (pow.)

"PLH 060058 DOLINA WOLICY"

WOP 10513

południowym brzegiem rzeki Wolica

WS

Źródło: Podkarpackie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Rzeszowie

Scalenie okołaautostradowe (obiekt Zaczernie, gmina Trzebowniko, powiat rzeszowski), fragment mapy porównawczej. Granice działek przed scaleniem – czarne, granice działek po scaleniu – czerwone, obszar autostrady – kolor różowy

- **II miejsce** i nagrodę w wysokości 6 tys. zł zespołowi geodetów **Podkarpackiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Rzeszowie** – obiekt Pruchnik, gmina Pruchnik, powiat jarosławski;

- **II miejsce** i nagrodę w wysokości 6 tys. zł zespołowi geodetów **Dolnośląskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu** – obiekt Prusice, gmina Złotoryja, powiat złotoryjski;

- **II miejsce** i nagrodę w wysokości 6 tys. zł zespołowi geodetów **Krakowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Krakowie** – obiekt Wysoka, gmina Jordanów, powiat suski;

- **III miejsce** i nagrodę w wysokości 4 tys. zł zespołowi geodetów **Częstochowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Częstochowie** – obiekt Rudniki, gmina Włodowice, powiat zawierciański;

- **III miejsce** i nagrodę w wysokości 4 tys. zł zespołowi geodetów **Wojewódzkiego Biura Geodezji w Białymstoku** – obiekt Brzeziny, gmina Trzcianne, powiat moniecki;

- **III miejsce** i nagrodę w wysokości 4 tys. zł zespołowi geodetów **Beskidzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu** – obiekt Samborowice, gmina Pietrowice Wielkie, powiat raciborski.

W przypadku **projektów okołaautostradowych** przyznano trzy wyróżnienia. Otrzymały je zespoły geodetów:

- **Krakowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Krakowie** – obiekt Brzezie, gmina Kłaj, powiat wielicki;

- **Podkarpackiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Rzeszowie** – obiekt Dobkowice, gmina Chłopice, powiat jarosławski;

- **Podkarpackiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Rzeszowie** – obiekt Zaczernie, gmina Trzebowniko, powiat rzeszowski.

Zgodnie z obowiązującą ustawą koszty wykonania scalenia i wymiany gruntów oraz poscaleniowego zagospodarowania gruntów w związku z budową autostrady pokrywa Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Opracowywana nowelizacja wprowadza podobny obowiązek także w przypadku dróg ekspresowych. Jak czytamy w uzasadnieniu do tej nowelizacji, budowa dróg ekspresowych i autostrad pogarsza ukształtowanie rozłógów gruntów, zaś na obszarze oddziaływania inwestycji przyczynia się do zakłócenia funkcji elementów infrastruktury wiejskiej.

– Głównym celem scalenia wokółautostradowego jest zlikwidowanie lub zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania inwestycji na przestrzeń wiejską, na funkcjonujące tam gospodarstwa rolne – tłumaczyła Renata Bem z Krakowskiego BGiTR. – Te niekorzystne skutki to odciecie działek od siedliska, wydłużenie dróg dojazdowych do pól i dodatkowe rozdrobnienie. Na dalszy plan schodzą zatem cele

scaleń klasycznych, czyli: zmniejszenie liczby działek w gospodarstwie, poprawa struktury obszarowej, zniesienie współwłasności – podkreślała.

Zdaniem Renaty Bem wykonywanie scaleń wokółautostradowych jest dużo trudniejsze od tych klasycznych. Problematyczne okazuje się m.in. ustalenie zasad szacunku porównawczego. – Ludzie mają trochę wypaczone poczucie wartości gruntów, ponieważ GDDKiA wykupywała je za cenę gruntów inwestycyjnych. Właściciele gruntów przy autostradzie twierdzą ponadto, że na ich wyższą cenę powinna mieć wpływ m.in. możliwość lokalizacji przydrożnych reklam. Z kolei rolnicy, którzy zgodzili się przejść na te grunty, zauważają, że przy autostradzie nie da się prowadzić intensywnej uprawy rolniczej, a niektóre uprawy są ogólnie zakazane – opowiadała.

Nagrody laureatom wręczyli: minister rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel, dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią MRiRW Justyna Matys oraz wiceprezes Stowarzyszenia Geodetów Polskich (współorganizatora konkursu) Ludmiła Pietrzak. Podczas seminarium specjalne wyróżnienie od ministra Krzysztofa Jurgieła – za współpracę i zaangażowanie w organizację konkursu – otrzymał Jerzy Kozłowski, długoletni były już naczelnik Wydziału Geodezji i Klasyfikacji Gruntów w MRiRW.

Damian Czekaj